

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Iacobi Philippi Tomasini Sancti Georgij ab Alga Venetiarum Canonici Secularis De Donariis ac Tabellis Votivis Liber Singularis

Tomasini, Giacomo Filippo

Vtini, 1639

XXXVII. Gladiatorum Dona, & Munificentia veterum in Gymnasium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13253

tristis fortuna memoriam reuocaret, & testimonium de rebus melioribus perhiberet, in templo suspendit supra Gazophylacium, ut & maximum eius indicaret casum, & simul ostenderet, posse eum, qui corruerit, denud suscitari.

Ac ne in solo sexu virili cogites inter seruos exstitisse pietatem, accipe etiam ANCILLARVM, quarum Dij ac Deæ nominantur *Anculi & Ancula*, ab antiquo Anculare, quod est seruire. Imò, festum Ancillarum, ob liberatam ipsarum ingenio ab hoste patriam, Nonis Iulij à Senatu institutam, tam vulgo notum scribit Macrob. Saturn. Lib. 7. Cap. xi. ut nec origo, nec causa celebritatis ignota sit. Ex earum numero nominatiores video, quæ delicatiorum matronarum crinibus fucandis olim adhibitæ Græco nomine *Ψεκάδις* appellabantur: easq; Veneri litasse docuit me superiore hieme saxum vetus traductum in porticum Cœnobij S. Felicis propè Vicentiam:

VENERI
SACRVM

CASSIA. I. L. PSECHAS

Nimirum, Venustatis Deæ forsan acum crinalem, pectines, speculum, ceteraq; sui ministerij suspenderat: cuius coniecturæ indicia non obscura Cap. xvi. dedimus.

CAPVT XXXVII.

*Gladiatorum Dona, & munificentia Veterum
in Gymnasium.*

Sed de Seruis ad Gladiatores transire me monet affinis hominum conditio. Quid enim hi nisi Animæ venales? Domino certè corpora animosq; religiosissimè addicentes *Auctorati* hac lege ludo gladiatorio se obstrinxerunt, ut *urerentur, virgis secarentur, ferro necarentur*. Qui postquam libertate ornati essent, rude sinul & pileo donabantur,

tur,

tur, nec ferro amplius, sed rudibus tantum battere tenebantur; Rudiarj exinde appellati. Hi verò, quoniam se Herculis virtutem æmulari putabant, Arma ad postem ipsi suspendebant. Cuius sagittas in Thurinorum urbe ad Apollinis, & Ferramenta, quibus Equus Troianus compactus est, apud Metapontinos ad Mineruæ consecrata, ex Trogo Iustinus Lib. xx. recenset. De hac etiam celebritate non malè intelligi possunt Tertulliani verba Lib. de Resurrectione Carnis: *Melior homicida laudem suam consecratione pensavit.* Gladiatorum cultro quantum tribuerit veterum superstitio, ostendit inter Antiquos Scribonius Largus non infimæ sortis apud Romanos Medicus, utpote Cæsaris in Britanniam comes; cuius hæc verba de Morbi Comitialis curatione: *Hoc remedium quæ monstravit, dixit ad rem pertinere, occidi hinnulam cultro, quo gladiator iugulatus sit.* Armis nempe veteres certis, quemadmodum hodieq; vanum vulgus, vim peculiarem adscribebant. Ideoq; Tacitus Annal. Lib. xv. *Primas sibi partes exposulante Suevino, qui pugionem Templo Salutis in Etruria, siue ut alij tradidere Fortune Ferrentanorum Oppido detraxerat, gestabatq; velut magni operis sacrum.* Quæ de Gladiatoris iugulati Iecinore ibidem refert laudatus modò Largus, & de eiusdem gentis sanguine Latinorum Princeps Celsus, Medicorum experimentis relinquitur. Etsi enim remedium non sine superstitionis nota deriuatum videtur à maleficis, quos sanguinis humani potu delectatos tradit Io: Franc. Picus 3. de Strig., veluti & Demones ex Philostrato: causa tamen subesse forsan potest naturæ conueniens, quod sanguis per iram vulnerati accensus frigidæ affectiones superet. Vnde Aretæus se fatetur hoc ipso non planè nihil profecisse. Lanistis certè non infimus erat in Arena locus. Gymnasij verò apud Græcos, & Romanos splendor atque dignitas vix aliunde conspectior est, quàm ex Veteri marmore è Græcia in ædes Illustrissimi Thomæ Comitæ Arundellæ ducto à V. Cl. Gulielmo Pettæo: cuius hanc nobis dedit interpretationem Consultrissimus Ioannes Seldenius:

Sub

.....
 Sub cuius prætura polliciti sunt; Cl. Bassus certaminum præses Nemesium Dearum palatium tegere, Fuscus, opus facere minarum VII. Chersiphron Afiarcha hortos ad palmetum, Lucius Pompeius in palmetum Minas V. Lucius Vestinus eam Palatii partem tegere quæ curiæ proximat & ostia ænea facere, Smaragdus Prytanis Fortunæ fanum extruere in palmeto, Claudianus Prytanis inaurare tectum loci unguendis Senatoribus destinati. Et alij in templi puluinar *seu locum supplicandi* Columnam cum capitulo tortili. Nymphidia sacerdos summa, Cl. Artemilla, Cl. Polla, Claudia Niceta, Theudianus Stephanephorus II. Fl. Asclepia, Isidorus sophista, Antonia Magna Minam I. Cl. Hedja Minam I. Cl. Charis Minam I. Cl. Leontion Minam I. Cl. Aurelia Columnas striatas, cum capitulis tortilibus, in Palmetum, LII. Qui nuper affuere Iudæi Minam I. Metrodorus Nicanoris F. Dicens in Palmetum, Denariorum VII CID. F. Murnus & Cilianus Minas II. & quæ accepimus à Domino Cæsare Adriano per Antonium Polemonem, secundum nempe Senatusconsultum, quo tempore bis æditui eramus, Certamen sacrum, Immunitatem, Theologos, Hymnorum cantores, Myndas centum quinquaginta, Columnas in unguenti locum Synnadaas DCCCII. Numidicas XX Porphyritas XC. Sed constructum est etiam Solarium in Gymnasio à Sexto Pontifice summo.